

Cypern bør respekteres som et suverænt medlem af EU

af
Steffen Nørregaard
Frisholtvej 53, Sahl
8850 Bjerringbro

Vi ser som så ofte før at mediernes hukommelse er både selektiv og mangelfuld.

I 2004 stemte et flertal på den græske del af øen imod Cofi Annans kompromisforslag til en genforening af øen. Der var stort flertal på den tyrkiske del af øen. Så siger den kortsynede logik, at græskcyprionerne er skyld den fortsatte deling og at ikke hele Cypern blev medlem af EU.

Men ser man lidt nøjere på sammenhængen ligger ansvaret hos Cofi Annan og FN's mæglingssplan.

Ved Cyperns selvstændighed i 1960 gennemførte man et kompromis, hvilket bedst karakteriseres ved, at den græske og den tyrkiske regering var meget utilfredse. Grækerne ville gennemføre de gamle drømme om "enosis" hele øens tilslutning til Grækenland, og Tyrkiet ville gennemføre en deling af øen. Cypern blev en selvstændig republik, og præsident blev lederen af den græske frihedsbevægelse, ærkebiskop Makarios, der vendte tilbage fra fangenskab hos englænderne. De to befolkninger levede i rimelig sameksistens, og mange tyrkere havde job i græske firmaer, så tingene gled nogenlunde, undtagen når der var politisk krise i Ankara (1963 Militærkup) eller Athen (1967 oberstjuntaens statskup og 1974 oberstjuntaens kollaps). Er der ballade på hjemmefronten i Athen eller Ankara er det godt at samle befolkningen om et emne der kan samle nationen. Cypern spørgsmålet var ideelt begge steder.

Da juntaens styre var ved at kollapse i 1974, vendte man sig igen mod Cypern spørgsmålet

Med USA's indforståelse blev der arrangeret et statskup mod Makarios, som efterhånden foretrak Cyperns fortsatte selvstændighed og ikke mere var tilhænger af enosis. Kuppet mislykkedes, oberstregimet kastede håndklædet i ringen og Grækenland genvandt sit demokrati.

Tyrkiet benyttede lejligheden til at besætte den nordlige del af Cypern og udråbte deres besættelseszone som en selvstændig republik med Raouf Denktas som præsident. Den tyrkiske hær erobrede betydelige dele af den græske zone og fordrev tusinder af grækere fra deres bopæl og hjemegn.

Dette var selvfølgelig illegalt, og Tyrkiet blev isoleret i det internationale samfund. Den Tyrkiske Cyprioniske Republik er kun anerkendt af Tyrkiet. Denne gordiske knude har siden stået uløst men blev forsøgt løst 2004 af FN. Cofi Annan indkaldte parterne til en mægling, hvor alle udestående problemer blev forsøgt løst. På de områder, parterne ikke kunne blive enige om, fremsatte Cofi Annan et mæglingssforslag. forhandlingsresultatet med Annans mæglingssforslag blev sendt til folkeafstemning og blev vedtaget på den tyrkiske del, for kom de jo med i EU, men forslaget faldt på den græske del af øen, således at kun den græske del af øen med i EU.

Grunden til kolapset er Cofi Annans mangel på realitetssans. Hans kompromisforslag drejede sig især om de tyrkiske erobringer i 1984. Grækerne ønskede alle tilbage. Cofi Annan foreslog 120 af 180 landsbyer tilbagegivet til græskcyprionerne. En af de byer, som ifølge fredsplanen forblev på tyrkisk cyprioniske hænder var Kyrenia, en pittoresk lille græsk by på nordkysten, som før 1974 var et yndet udflugtsmål for græskcyprionerne, og mange havde deres sommerhuse i det område.

Man lover en bankrøver, at om han leverer 2/3 af dit pengene tilbage, bliver han lukket ind i varmen igen. Tyrkcyprionerne skulle selvfølgelig levere alt tilbage, som de ved Tyrkiets ulovlige invasion havde erobret. Anders Fogh Rasmussen serverede et brugbart forhandlingsresultat om Cyperns optagelse på et sølvfad. Cofi Annan tabte det på gulvet. I dag indvender man så, at det skulle have været en betingelse for Cyperns optagelse, at problemet med delingen blev løst, men hele forløbet i forhandlingerne omfattede den diplomatisk anerkendte Cyprioniske stat, som den tyrkiske del selv havde meldt sig ud af. Derfor er det statsretligt meget svært at stille sådanne betingelser.

Cypern skal derfor anerkendes som fuldt suverænt medlem af EU, og ansøgerlande som Tyrkiet skal åbne alle havne og lufthavne på samme vilkår som man tilbyder de øvrige medlemslande.